

Na temelju članka 58. i članka 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23, 156/23) te članaka 24., 25., 82., 111. i 122. Statuta Prve osnovne škole, nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću koja je održana dana _____ 2024. godine, Vijeću roditelja koja je održana dana 24. lipnja 2024. godine i Vijeću učenika koja je održana dana 13. lipnja 2024. godine, Školski odbor Prve osnovne škole, na __. sjednici, održanoj _____ 2024. godine, donio je

**ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH
NOSITELJA
ODGOJNO - OBRAZOVNE DJELATNOSTI U
PRVOJ OSNOVNOJ ŠKOLI**

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Etičkim kodeksom neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (*u daljnjem tekstu: Etički kodeks*) u Prvoj osnovnoj školi (*u daljnjem tekstu: Škola*) uređuju se pravila primjerenog ponašanja neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti utemeljena na Ustavu Republike Hrvatske, zakonima, provedbenim propisima i pedagoškom standardu osnovnog školstva.

Članak 2

- (1) Svrha donošenja ovoga Etičkog kodeksa je utvrđivanje obveze promicanja vrijednosti specifičnih za vrlo odgovornu i osjetljivu učiteljsku i nastavničku djelatnost u najširem smislu. Provođenje odredbi ovoga Etičkog kodeksa ima za svrhu i utjecaj na učenike u cilju prihvatanja tih etičkih normi u budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja učiteljskog i nastavničkog poziva u mjestu rada i širem okruženju odnosno u društvu kao cjelini.
- (2) Radi ostvarenja cilja iz st. 1. ovoga članka, tijela predviđena u čl. 34. ovoga Etičkog kodeksa daju svoja mišljenja o ostvarivanju etičkih načela i standarda u Školi, kako u načelnim pitanjima, tako i u pojedinim konkretnim predmetima, te poduzimaju druge radnje i obavljaju druge djelatnosti uređene ovim Etičkim kodeksom.
- (3) Postupci propisani ovim Etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Škole.
- (4) Ako u skladu sa Statutom Škole povreda Etičkog kodeksa povlači stegovnu odgovornost osobe koja ju je počinila, općim aktima Škole može se odrediti u kojim će se slučajevima u stegovnom postupku obvezno zatražiti mišljenje etičkog povjerenstva.
- (5) Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkoga kodeksa i promicanju etičnog ponašanja u Školi. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

Članak 3.

Etički kodeks odnosi se na učitelje, stručne suradnike i ravnatelja Škole (*u daljnjem tekstu poimenično: djelatnik*).

Članak 4.

Etički kodeks sadrži pravila uljudnog ponašanja djelatnika prema učenicima, roditeljima ili skrbnicima učenika, drugim građanima i u međusobnim odnosima.

Članak 5.

Etički kodeks omogućuje roditeljima i skrbnicima te drugim građanima upoznavanje s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od djelatnika Škole.

TEMELJNA NAČELA I PRAVILA PONAŠANJA U CJELINI

Načelo poštivanja propisa i pravnog poretka Republike Hrvatske

Članak 6

Djelatnik treba poštovati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

Načelo poštovanja dostojanstva osobe

Članak 7.

- (1) Djelatnik treba poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima je u doticaju prigodom obavljanja poslova.
- (2) Djelatnik ima pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima je u doticaju.

Načelo zabrane diskriminacije

Članak 8.

Svakome je u Školi u svakom obliku **zabranjeno izražavanje diskriminacije** prema rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 9.

- (1) Djelatnik i učenik trebaju se prema trećima ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zlorabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja.
- (2) Učitelji i stručni suradnici ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

Načelo samostalnosti nastavnog i drugoga stručnog rada

Članak 10.

Učitelju i stručnom suradniku **jamči se pravo autonomnog djelovanja** u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

Načelo sudjelovanja u društvenim procesima

Članak 11.

Djelatnik se treba organizirano uključiti u društvene procese, sudjelovati u rješavanju problema u zajednici i svojim doprinosom utjecati na pozitivne promjene u društvu.

Načelo profesionalnosti

Članak 12.

Djelatnik, a osobito učitelj i stručni suradnik treba prema obilježjima svoje struke **odgovorno, savjesno i nepristrano ispunjavati obveze** prema učenicima, roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

Načelo slobode mišljenja i izražavanja

Članak 13.

U svim područjima života i rada u Školi se potiče i **podržava sloboda mišljenja i izražavanja**.

Načelo razvoja osobnih mogućnosti

Članak 14.

Svakom djelatniku jamči se stjecanje novih znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s društvenim mogućnostima.

Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj

Članak 15.

U Školi se sve djelatnosti trebaju obaviti u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

Članak 16.

- (1) U obavljanju poslova u Školi i ponašanjem na javnome mjestu **djelatnik treba paziti da ne umanjí osobni ugled** i povjerenje građana u djelatnost osnovnog odgoja i obrazovanja kao javne službe.
- (2) Učitelji i stručni suradnici dužni su **čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem**.

Članak 17.

Kod obavljanja privatnih poslova djelatnik ne smije isticati položaj ili ovlaštenja koja ima u Školi.

Neprihvatljiva ponašanja

Diskriminacija

Članak 18.

- (1) U skladu s načelima iz ovoga Etičkog kodeksa, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.
- (2) Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka. Odnos prema sredini u kojoj se djeluje na odgojno obrazovnoj razini od strane svih subjekata uključenih u dotičan proces, trebao bi zajednički promicati humane odnose i demokratska načela

Uznemirivanje

Članak 19.

- (1) Zabranjena je **svaka vrsta uznemirivanja između svih djelatnika Škole.**
- (2) Neprihvatljivo je svako spolno uznemirivanje.
- (3) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između djelatnika škole koji poživaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti te nisu sami po sebi kršenje Etičkog kodeksa. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između djelatnika Škole mogu dovesti do kršenja pravila Etičkog kodeksa o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, posebno u odnosima između djelatnika Škole koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća i/ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.
- (4) Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemirivanje koje je počinio djelatnik Škole. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Predrasude

Članak 20.

Svi djelatnici Škole trebaju biti objektivni, moralno se ponašati, te odgovorno i profesionalno raditi, te stoga ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u obavljanju profesionalne djelatnosti

ODNOS UČITELJA, STRUČNIH SURADNIKA I UČENIKA

Članak 21.

- (1) Učitelji i stručni suradnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima trebaju:
 - izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima osnovnog odgoja i obrazovanja,
 - prenositi učenicima što stručnije znanja iz svojega predmeta ili područja,
 - osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu,
 - obrađivati nastavne sadržaje na način prihvatljiv i razumljiv učenicima,
 - pridonositi intelektualnom razvoju učenika,
 - ocjenjivati učenička dostignuća pravodobno, pošteno, stručno i objektivno,
 - saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje,
 - biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici preferirali, a kod drugih učenika stvarao osjećaj manje vrijednosti,
 - uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim mogućnostima,
 - poštovati i uvažavati učenikove sposobnosti te se s posebnom pažnjom odnositi prema učenicima s teškoćama u učenju i teškoćama u razvoju,
 - razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 22.

- (1) Učenici su dužni učitelje i stručne suradnike upoznati sa svim okolnostima koje imaju utjecaj na ispunjenje obveza u odgojno-obrazovnom radu.
- (2) U ispunjavanju nastavnih obveza učenici ne smiju rabiti nedopuštena tehnička pomagala, prepisivati od kolega ili se na drugi način služiti nedopuštenim radnjama.

Članak 23.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, učitelj i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 24.

- (1) Osobni izgled učitelja mora ispunjavati odgovarajući nivo ozbiljnosti. Odjeća učitelja treba biti primjerena pozivu koji učitelj vrši u široj društvenoj zajednici.
- (2) Nije primjereno na nastavu obući npr. tajice, predubok dekolte, prozirnu odjeću ispod koje su vidljivi intimni dijelovi tijela ili donje rublje, kratke majice koje ne prekrivaju tijelo, prekratke suknje i slično.
- (3) U slučaju kršenja odredaba iz ovog članka ravnatelj će učitelja udaljiti s radnog mjesta.
- (4) Učitelj se za vrijeme nastave ne smije koristiti mobilnim telefonom, sukladno odredbama Kućnog reda Škole.

Članak 25.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju učenikova znanja i uratke koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke.

Članak 26.

- (1) U obavljanju odgojno-obrazovne struke učitelji i stručni suradnici dužni su odgovorno postupati sa svim osobnim podacima i informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima. Svi podaci i informacije predstavljaju profesionalnu tajnu te podliježu odredbama Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.
- (2) Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

ODNOS DJELATNIKA PREMA RODITELJIMA, SKRBNICIMA I DRUGIM GRAĐANIMA

Članak 27.

- (1) U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima djelatnik treba nastupati pristojno, skromno, nepristrano, savjesno i profesionalno.
- (2) Kod obavljanja poslova djelatnik treba primijeniti svoje stručno znanje na način da roditeljima, skrbnicima i građanima pomaže u ostvarivanju prava u djelatnosti odgoja i obrazovanja.

Članak 28.

- (1) U službenoj komunikaciji s roditeljima, skrbnicima i drugim građanima djelatnik se treba služiti hrvatskim jezikom i razumljivo se izražavati.
- (2) Posebnu pozornost djelatnik treba obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s posebnim potrebama.

Članak 29.

Djelatniku nije dopušteno od roditelja, skrbnika ili drugih građana primati darove, usluge ili ih poticati na darivanje, pružanje usluga djelatnicima ili drugim osobama za koje postoji izvjesnost da su u svezi s djelatnicima.

MEĐUSOBNI ODNOSI DJELATNIKA

Članak 30.

U međusobnim odnosima djelatnici trebaju iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje i suradnju.

Članak 31.

- (1) Djelatnik ne smije druge djelatnike ometati u obavljanju njihovih poslova.
- (2) Djelatnici trebaju redovito razmjenjivati informacije i mišljenja o radnim i stručnim pitanjima.
- (3) Djelatnik treba poštovati položaj svojih kolega i s njima raditi u interesu što kvalitetnijeg obavljanja školske djelatnosti.

Članak 32.

U okviru svoga položaja ravnatelj Škole treba poticati djelatnike na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

JAVNO NASTUPANJE DJELATNIKA

Članak 33.

Školska tijela trebaju poticati djelatnike na javno nastupanje, slobodu izražavanja i iznošenja svojih gledišta.

Članak 34.

- (1) Kod javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, djelatnik može iznositi školska stajališta u skladu s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.
- (2) Kod javnih nastupa u kojima djelatnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, djelatnik je dužan naglasiti da iznosi osobno gledište.

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 35.

- (1) Za praćenje primjene odredaba i poštivanja Etičkog kodeksa te ispunjavanja obveza iz etičkog kodeksa u Školi se osniva Etičko povjerenstvo (*u daljnjem tekstu: Povjerenstvo*).
- (2) Povjerenstvo daje tumačenje Etičkog kodeksa i provodi postupak utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa neposrednih nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti Škole.

Članak 36.

- (1) Povjerenstvo ima predsjednika i dva člana.
- (2) Predsjednika i članove povjerenstva imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskog vijeća.
- (3) Mandat Povjerenstva je četiri (4) godine.
- (4) Način rada Povjerenstva uređuje se poslovníkom o radu.

Članak 37.

Pitanja iz svoje nadležnosti Povjerenstvo rješava zaključkom.

Članak 38.

- (1) Povjerenstvo dostavlja godišnje izvješće o svom radu ravnatelju do 31. siječnja za prethodnu godinu.
- (2) Povjerenstvo na kraju mandata dostavlja Školskom odboru izvješće o svom radu.

Članak 39.

- (1) Djelatnik, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu etičkom povjerenstvu.
- (2) Pritužba se može podnijeti u pisanom obliku ili usmeno, na zapisnik, u tajništvu Škole.

Članak 40.

Pritužba iz članka 39. mora sadržavati podatke:

- o činjeničnom stanju
- o odredbama Etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene.

Članak 41.

Pritužbu podnositelja Povjerenstvo treba riješiti i svoj zaključak u pisanom obliku dostaviti podnositelju u roku do trideset (30) dana od dana primitka pritužbe.

Članak 42.

Ukoliko se pritužba odnosi na člana Etičkog povjerenstva, ravnatelj će po zaprimanju pritužbe imenovati zamjenu za člana Povjerenstva do okončanja postupka.

UPOZNAVANJE NOVIH RADNIKA S ODREDBAMA ETIČKOG KODEKSA**Članak 42.**

- (1) Ravnatelj Škole dužan je sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.
- (2) Djelatnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

JAVNOST ETIČKOG KODEKSA**Članak 43.**

Ovaj Etički kodeks objavljuje se na oglasnoj ploči Škole te na mrežnim stranicama škole.

POŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA**Članak 44.**

Postupanje prema odredbama ovoga Etičkoga kodeksa obveza je svih neposrednih nositelja odgojno - obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 45.**

Etičko povjerenstvo imenovat će ravnatelj u roku od tri (3) mjeseca od stupanja na snagu Etičkoga kodeksa.

Članak 46.

Svi izrazi koji se u ovom Etičkom kodeksu koriste u muškom rodu neutralni su te se odnose i na muške i na ženske osobe.

Članak 47.

- (1) Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks od 03. rujna 2010. godine, klasa: 602-01/10-01/44, urbroj: 2133-26-10-01.
- (2) Ovaj Etički kodeks stupa na dan nakon dana objave na oglasnoj ploči Škole.

KLASA:

URBROJ:

Ogulin, _____ 2024. godine

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA:

Igor Salopek, dipl. uč.

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole _____ 2024. godine, a stupa na snagu dana _____ 2024. godine.

RAVNATELJ

Zvonko Ranogajec, prof.